

Blant sårede kongolesiske soldater

En lege opererer med en ideologi

Av Bremer Hofmeyr

Fortsatt fra forrige nummer.

Den belgiske legen måtte reise med en pasient til Bryssel, og Close ble den eneste operasjonslegen som var igjen på et sykehus med 1800 senger. Han fikk ikke en øre i lønn. Det var mange tilfeller med åpne benbrudd. Det kom inn en kvinne uten puls som hadde tarmslyng. Det var barn med sprukken blindtarm, og ellers en lang rekke ulykkestilfeller som forekommer bådedag og natt ved ethvert sykehus. På tre uker foretok han flere operasjoner enn han noen gang hadde gjort på tre måneder i New York. Og mens han i New York hadde laboratorium, røntgenpersonale, narkoselege og diverse andre leger samt operasjonssøstre til sin assistanse, hadde han her bare en nonne til å hjelpe seg.

Tross denne enorme arbeidsbyrden var han hele tiden opptatt med å gi en ideologi til de lederne som kan redde nasjonen. Et typisk eksempel på en dag kunne være dette: Hele formiddagen foretok han operasjoner, om ettermiddagen gikk han runden på avdelingene, og om kvelden var han sammen med 11 statsråder. Sammen med tidligere Mau-Mau-ledere, nasjonalister fra Nigeria og hvite sør-afrikanere kjempet han for at ministrene skulle behandle det onde i seg selv og sin nasjon like radikalt som en kirurg gjør med sin pasient. De tegnet oppfor dem den ideologien som kan bringe helbredelse til en nasjon som er alvorlig syk. Da han så skulle gå til sengs den kvelden, ringte telefonen, og

han måtte dra tilbake til sykehuset. En mann var bragt inn med knivstikk, perforert galleblære og bukhinnebetennelse.

Sammen med søstrene besluttet han seg til å fortsette kampen mot håpløsheten og biterheten i pasientene. To kvelder på rad kjørte han den afrikanske fargefilmen *Frihet** for dem. Madame Irene Laure talte etterpå og sa ganske enkelt: «Vi hvite ber dere om tilgivelse for det vi har gjort i Afrika». Fra sine senger ropte forherdede, forpinte kongolesiske soldater: «Vi tilgir, vi tilgir». Noen av pasientene som i flere uker bare hadde skult til den hvite oversøsteren, stanset henne neste morgen og snakket med henne. Den katolske presten kunne ikke komme over dette. Han tok Close og hans venner med seg for at de skulle treffe provinssens prior og fortelle ham hva som foregikk. Prioren bad om at «*Frihet*» måtte bli spilt i kirkesalen. Den ble også vist i nonneklostret. Etter forestillingen svarte operasjonssøsteren på et spørsmål fra en av sine kolleger: «Jeg vet hva jeg snakker om. Vi har erfart Moralsk Opprustning i operasjonssalen og i vår stab. Hvor det tidligere var et forferdelig spent forhold og hat, er det nå vennskap og kjærlighet».

Fra tid til annen har team fra FN-styrkene marsjert gjennom avdelingene for å telle senger og pasienter. Close snakket med en av dem og sa til ham: «Har De noen gang stoppet opp og tenkt på hva som foregår i staben her og i pasien-

28-01-004
tene når dere marsjerer gjennom slik?» Mannen sperret øynene opp. Det var en ny tanke for ham, men han var oppriktig takknemlig. De snakket om det meningsløse i å sette planer foran mennesker og om at når man setter menneskene først, så fungerer også planene.

Dr. Close ga også sin overbevisning til operasjonstabene: «Vi, sorte og hvite, kongolesere, belgiere og mennesker fra andre nasjoner, kan leve svaret til splittelse, bitterhet og ærgjerrighet og gi det til nasjonen. I den krisetiden vi gjennomlever, er det sykehuspersonalets oppgave å få folk i form både fysisk og ideologisk, slik at de kan helbrede sykdommene i nasjonen».

Helsedirektøren sa ganske enkelt til dr. Close: «Vi kan ikke få takket Dem nok for hva De gjør».

Operasjon med psykologiske instrumenter kan være like nødvendig og effektiv som operasjon med kirurgiske instrumenter.